

VIII. évfolyam.

Ujvidék, 1916. február 10.

11. szám.

Tessék csak előbb jól megfontolni!

A meghódított szerb terület valami különös csábingerrel nógatja az ujvidéki kereskedőket, hogy hamarosan szedjék össze sátorfájukat, hagyják el a biztos megélhetést és vegyék kis megtakarított pénzcsékjüket vegyenek belőle szerszámot és aknázzák ki a szerbiai „aranybányák”-at. Ha nem is mennének egyelőre tovább, mint Belgrád, ez is elég lesz a meggazdagodásra. Nekem, ki ott jártam, kötelességem mindenkit felvilágosítani, hogy minő az ottani helyzet. Megítható ebből bárki, vajjon alkalmas-e már a belgrádi kirándulás? Nem kell-e még várni, míg rendezettebbek lesznek a viszonyok?

Egy hete annak, hogy Belgrádban voltam. A város külső képe semmiben sem jobb vagy rosszabb, mint az olyan területé, melyen már kétszer dult az ádáz harc. Bizony a nyomok erősen látszanak, dacára annak, hogy hadvezetőségünk a leggyorsabban és a legnagyobb ember szeretettel iparkodik a részben ottmaradtok és a későbbben és a még mindig visszaterőknék menhelyet, védelmet és otthont létesíteni. Amde az otthon üressége, a tél hidege, a ruhahiány, az élelmiszerek nem nagy bősége fejleszti a lelki elégedetlenséget. Ennek megváltoztatására, a helyzet megjavítására idő kell. Lehetetlen senkitől ne várjunk. Ezért engedjünk időt arra, míg a gondos és minden körülménnyel számotvető hadvezetőség megszervezi és rendezi a borzasztóan elhanyagolt szerbiai állapotokat.

Mert amit Szerbia elpusztított, azt most egy kézfördulattal helyrehozni nem lehet. Hisz már eddig is nagyon sok történt a viszonyok megjavítása érdekében.

A kormányzóság ellátja Szerbia egész területén lakó polgárokat a legszükségesebbel. De hogy ezen elszegényedett lakók most, mikor még semmi keresetük nincsen, pénzért valamit vásároljanak, teljesen kizárt dolog.

Figyelmeztetek mindenkit, kinek szándéka Szerbiába menni, hogy csakis tavasszal kísérelje meg ezt, mert most vagyon romlását okozhatja az ilyen kalandos vállalkozás.

Igen, ha valaki százazrek fölött rendelkezik, kinek nem kell a ma szerzett filléréiből élnie, hanem kivárthatja, míg üzleiti befektetései meghozhatják a kamatot, akkor az mehet, de egy kiskeres-

kedő, ki 2—3 hónapig vegetálni lesz kénytelen, az ilyen kalandos vállalkozásba ne bocsátkozzék!

Sokan azzal érvelnek, hogy a helyet biztosítják maguknak, ezt már a mostani állandó letelepedés nélkül is lehet.

Téli idő van. Rendkívül nehezek a szállítási viszonyok. A megszállott területen a fa rémdrága, a helyiségek még nem mindenütt lakhatók stb. olyan okok, melyek a mellett szólnak, hogy most még nem alkalmas az idő arra, hogy a kisember Szerbiában kereshessen megélhetést. Cs.

Az oroszok ismét magyar földre vágyódtak.

A beszarábiai offenzíva.

Julius Weber írja a „Berliner Tageblatt”-nak Csernoviczból:

— Itt sokféle, részben fantasztikus, részben igaz hír került forgalomba az oroszok legutóbbi offenzívájáról. Megállapítható belőlük, hogy az oroszok ezt a támadást nagy stílusú tervezték.

Bukovinán keresztül szíven akarták döfni a monarchiát.

és egy évvel későbbben megvalósítani azt, ami 1915. januárjában nem sikerült nekik. Együttal az is volt céljuk, hogy Romániát is magukkal ragadják és a központi hatalmak ellen való beavatkozásra bírják. Ez a terv már a múlt év őszén született meg, akkor, amikor a cár a főhadiszálláson tartózkodott. Emlékezetes, hogy akkoriban meglehetősen hangosan hirdették az antant-sajtóban, hogy Oroszország hamarosan meg fogja lepni a világot. A cárnak Beszarábiába való utazása, majd Reniben tartózkodása október folyamán, benső összefüggésben álltak egymással. Itt beszélték meg a tervezett offenzíva részleteit, amelyet a cár jóváhagyott. Sőt az orosz lapok nyilatkozatai szerint ez a terv magától a cártól indult ki és ezt orosz foglyok vallomása is megerősíteni látszik. Az orosz hadvezetőségben akadtak ugyan a tervnek ellenzői, akik súlyos érvekkel hozakodtak elő és rámutattak arra, hogy a beszarábiai front át-töréséhez tömémenten embertömeg szükséges, technikai nehézségekbe és csaknem leküzdhetetlen mesterséges és természetes terepkadályokba ütközik, amde az ellenzők kisebbségben voltak. Ugy látszik, azt hitték, hogy mi nem vagyunk elegendő felkészülve arra, hogy az orosz nyomásnak ellenállani képesek legyünk. Miután így az áttörési terv minden egyes részlete meg volt állapítva, a szükséges előkészületekhez fogtak.

A feladat bizonyára nem volt könnyű. Mert arról volt szó, hogy északi front veszélyeztetése nélkül, nagy sokszorososan tulnyomó erőket lehetőleg feltűnés nélkül vonjanak össze. Nevezetesen nem volt könnyen megoldható kérdés az emberanyag előteremtése. Galíciai és orosz-lengyelországi veseségeiket még távolról sem heverték ki, egyuttal pedig résen kellett lenniük, hogy megint kellemetlen meglepetések ne érjék

őket. Nem volt tehát könnyű, hogy a Kárpátokban megvert és demoralizált csapatokból, amelyek főerőiket veszítették el ott és Galiciából való menekülésük alkalmával harci készségüknek még az utolsó maradványait is elvesztették, oly új, használható hadsereget szervezzenek, amelyre nagy feladat megoldása zár. Amde az oroszok — úgy látszik, — zseniálisan gondoltak a tervüket és azt minden nehézség ellenére is meg akarták valósítani. Ezért mindenekelőtt összvonták a legjobb csapatokat azokból, amelyek a kárpáti hadseregből megmaradtak, azzal egyidejűleg pedig még a nyáron és ősszel behívott emberanyagból szervezték új alakulatokat. Megközelítő becslések szerint az új behívásokból körülbelül egy millió emberrel növelték meg az orosz hadsereget.

Kittűnik most az is, hogy Oroszország miért nem küldött expedíciót a Balkánra. Nem volt nélkülözhető embere. E hadseregnek tehát az lett a feladata, hogy

Bukovinán keresztül nagy erővel betörjön Magyarországra.

Hogy azonban ezt a tervet leplezze és az ellen-séget lehetőleg félrevezesse, az orosz hadvezetőség a fecsegő oroszofil román sajtóval azt kürtöltette világgá, hogy Oroszország nagy büntető expedíciót szervez Bulgária ellen s Románián át fog menni. Mialatt így Be-szarábiában összpontosították a csapatösszegeket, nagy-hangu fenyegetések hallatszottak Bulgária ellen, sőt Várna előtt flotta tüntetés-félt is rendeztek. Mindez szépen volt kiterveve. Azt hitték, hogy mi szépen lépne fogunk menni és egy nap egyszer csak ránk, mit sem sejtőkre, rágurul az „új orosz gőzhenger.” Ez a gőzhenger csakugyan el is készült. Miként az orosz lapok az utóbbi időben beismerik, a Tarnopolttól Lipkanyig terjedő vonalon egy milliónál több orosz állott. Milyen erős volt maga az a hadsereg, amelyet a bukovina—beszarábiai határra irányítottak, nem számítható ki persze egy emberig, de semmiesetre sem tulbecslés, ha tiz hadosztályra tesszük. Ezt az óriási embertömeget gazdagon szerelték fel minden kaliberű japán és francia ágyúval. Lipkanyban egy orosz repülő-park állomásozott. A repülőgépek és azok kiszolgáló személyzete és tisztjei szintén francia származásúak voltak. Végül francia vezérkari tisztjeiket is hívták meg a nagy csata vendégéül. A parancsnokok ismételten is kioktatták tisztjeiket, hogy a készülő harcok nagy horderejéről informálják őket. Ezek pedig részint szép szóval, részint kancsukával iparkodtak a legénységre hatni. Azt mondták a legénységnek, hogy a cár határozott kívánsága Csernovicnak mielőbb való elfoglalása, Ivanov tábornok egyik parancsában pedig annak az osztagnak, mely elsőnek vonul be Csernovicba, ötven rubel pénzajándékot és két napi szabad zsákmányolást ígért.

December elején indult meg lassan a gőzhenger. Január 1-én kellett volna Csernovicban megállania. Igen, Csernovic volt az oroszok forró epekedésének a mágnese. Tulajdonképpen már karácsonyra akartak benn lenni. Mert nem sikerült, beérték volna azzal, ha ott ünnepelethették volna az újévet. Jordan napját azonban, a Vízkereszt ünnepe fölöttlenül a csernovici török-kutnál akarták megülni.

Csak azoknak a cigarettázóknak,

kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2—3 fillérrel többet:

MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bron, sem színnyomás, de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: C. D. Modiano

Az ujvid. önkéntes betegápolás kitüntető elismerése.

Vöröskereszt egyetünk a háboru tartama alatt föltötte értékes munkát, rendkívül fontos szociális tevékenységet fejtett ki és a jövőt illetőleg óriási jótékony munka teljesítésére hivatott. A hadsegélyezés terén ez az egyedüli intézmény, amely emberszerető, bánatot enyhítő és vigasztalást fakasztó munkájával a legszélesebb körben talált felkarolást. Az a sokoldalú működés, melyet a vöröskereszt intézménye a mostani nehéz időben kifejt, más városokban rendkívül nehézségekkel találkozott s az eredmény sem közelítette meg mindenütt a várakozást. Nálunk más a helyzet Vöröskereszt egyetünk szervezettség és az ágyak számát illetőleg az országban a második helyen áll, oly nagy munkakört ölel fel s azt oly eredményesen tölti be, hogy derék tevékenysége eddig több magas elismerésben és kitüntetésben részesült. A legujabb elismerés a petrovaradini cs. és kir. várparancsnokság részéről érte az egyesületet, mely külön napi parancsban emelte ki a vöröskereszt eredményes tevékenységét.

A várparancsnok ismételtlen behatóan meg szemlélte a várkörletbe tartozó önkéntes egészségügyi intézményeket és tapasztalatai alapján dicsőretekkel megemlékszik az ujvidéki vöröskereszt-egylet sokoldalú és példás tevékenységéről, s mindazon uraknak és hölgyeknek, akik fáradsághatatlannal, önfeláldozó és a legtisztább hazafiságból fakadó buzgalommal dolgoznak az egyesületben a legmagasabb szolgálat nevében a legteljesebb elismerését nyilvánította.

Teljes elismeréssel és hálával emlékezik meg az ujvidéki vöröskereszt választmány ügy. alelnökéről egyleti főmegbizott helyetteséről, kinek a háborusönkéntes hadsegélyezőgyűlés terén szerzett különös érdemeinek elismerésül Ferencz Salvaor főherceg, az orsz. magy. vöröskereszt egylet fővédnök helyettese, Ő csász. és kir. apostoli Felsege nevében a II.-od oszt. hadiékítményes érdemjellel tüntette ki. Az önkéntes egészségügyi szolgálatnak Ujvidéken történt mintaszerű szervezésének és céludatos vezetésének köszönhető, hogy az itteni vöröskereszt választmány az egészségügyi szolgálat minden ágában — a kórházekben, a betegnyugvó — és üdülő állomáson, a betegek átszállításánál és minden egyéb működésében is a háboru kezdeté óta, sokszor az elképzelhető legnehezebb körülmények között is, oly áldásos tevékenységet tudott kifejtetni.

Végül dicsőretekkel emlékezik meg a várparancsnokság a kisegítőkórházakban és a betegnyugvó állomáson és betegtovábbítónál szolgálatot teljesítő vezetőorvosokról, valamint a kórházak vezetésében és ápolásában ritka hozzáértéssel és lankadatlan kitartással buzgólkodó úrnőkről is.

Nemes intézkedés.

Sokszor hangoztattuk, hogy a mostani háborus viharban a hivatalnokember szenved a drágaság által legfőbbet, de főleg a zsidó tisztviselő helyzete a legszánandóbb, mert a rituális étkezés sokkal többbe kerül, mint a más felekezetbeliek. Az ujvidéki isr. hitközség vezetősége megalakulása után első ténykedésével tisztviselőinek és tanítóinak helyzetének javítását jelölté ki.

Szombaton az istenházában az képviselőtestületi tagok nyilvánosan 2000 K-t adományoztak ezen célra, vasárnap d. e. pedig az első közgyűlésen Rainer Simon pénztári előjáró indítványára elhatározta, hogy minden alkalmazottjának fizetésének 20 százalékát juttatja háborus segély címen. Gál Ödön dr. Leliner Benő dr. elnök Ernst József és Dematt és Lustig Nándor dr. meleg és szives pártolása mellett a segélynek azonnali kiadását határozza el. Így tehát a hitközségi alkalmazottak már hétfőn az elmúlt 1915. évre megszavazott egész összeget fel is vették, míg a folyó évre járó összeget havi egyenletes részletekben veszik fel. A legnagyobb dicsőretek érdemi az ujvidéki isr. hitközség ezen nemes ténykedéséről, mert ezáltal megkönnyítette tisztviselőinek a megélhetését. Megjegyezzük, hogy a segélyt önkéntesek adakozások fedezik és így a hitközség nincs rántalva, hogy új egyházi adót vessen ki tagjaira.

Az említett vasárnapi közgyűlésen választották meg az új iskolaszéket is, melynek tagjai: elnök: Gál Ödön dr. ügyvéd helyettes elnök Pap Ignác dr. főrabbi, tagok: Berczeller Lipót mérnök, Biró Lajos keresk. Fischer Frigyes dr. törvsz. bír. Frigyesi Béla nagykeresk. Kovács Bódog dr. ügyvéd, Königstädter Ottó dr. ügyvéd Kron Richárd keresk. Lengyel Henrik tanár Lustig Nándor dr. ügyvéd. Fischer Jakab hítk. főjegyző, a tanítótestület képviselője és tanügyi előadó: Székely Salamon igazgató. Iskolaorvos Kármán János dr., ki hivatalból szintén tagja az iskolaszéknek.

Tollhegyen.

A valutakérdés foglalkoztatja most pénzügyi köreinket. Ez a probléma ugyan is időszertű, mert a készfizes fel nem vétele erősen ránehezedik gazdasági életünkre. A kül piacról vásárolt áru 30%-os drágaságával állunk jelenleg szemben. De hány százalékot tesz ki az ellenségeinknek csempészet útján behozott árujáért könnyelműen eldobált érték?

A védekezésnek egyedüli módját abban látom, hogy tartózkodjunk kell idegen származású divatickek vásárlásától. Ezzel megőrizzük gazdasági önállóságunkat s megfosztjuk ellenségeinket oly erőforrásoktól, melyekből eddig ellenünk meríthettek erőt a küzdelemhez ami zsebünk rovására.

Súlyed a közerkölcs. Ez a panasz végig sir az országon. A fehérnép romlik, mert a hivatásrs 18 hónap óta fegyver alatt áll. A gyermekek zülnek, mert hiányzik a szigorú apai kéz.

A küzdelemben a gyengék elpusztulnak, az erős jellem a harcban megszilárdul. „Vince te ipsum! Győzd le önmagadat. Erre a lelki nagyságra szüksége van ma mindenkinek, aki a mostani kataklizmából győztesen akar kikerülni.

Nikita békét köt. Leteszi a fegyvert. Ám Nikita nemcsak Montenegro királya, hanem az olasz király apósa is. A béke jó Nikitának, de nagy baj Emanuelnak. Az öreg rókvál ezt megértette az asszonyok, s nem azért Európa ravasz apósa, hogy ebből dilemmából ki ne vergődjön. Velünk rendbe jöven, elmegy önkéntes számkivételbe — az ántantól szorongatott vő kedvéért. Ezzel az öreg szerencsésen megoldotta a káposzta-kecske féle teóriát. Valjon mennyire?

Kronikás.

HIREK.

Egyházmegyei hírek. Kirschbaum Lajosnak kalocsai kanonok plébánossá történt kinevezésével megürült ujvidéki-kerületi esperesi és iskolalátogatói tisztségre az érseki hatóság Wiederkéh József dr. főszentszéki ülnök, futaki plébánósz nevezte ki.

A szerbiai iskolák főfelügyelője. Hir szerint a szerbiai iskolák ügyének intézőjévé Faragó Jánost, vármegyénk kiváló kir. tanfelügyelőjét nevezik ki. Hatásköre nagy, egyedül a belgrádi kormányzónak lesz alárendelve. — Faragó János kir. tanfelügyelő a belgrádi magyar iskolánál kezdte pályáját, mint tanító s ime most az egész szerb tanügy élére kerül, miniszteri hatáskörrel.

Hatályukat veszített lisztszerződésék. A városi közönség nagy része a múlt év őszén, hogy a malmokkal szerződést kötött, felhatalmazván őket arra, hogy lisztszerződésüket ez év augusztusig szerezze be. Akik ily módon gondoskodtak lisztszerződésükéről, a legutóbbi összeírás alkalmával nem jelentkeztek kenyér-jegyért, amint hogy ki is volt kötte, hogy azok a családok, amelyeknek megfelelő lisztkészletük van, vagy amelyek szükségletüket valamilyen malommal kötött szerződésben biztosították, nem kaphatnak liszt- és kenyérutalványt. A most megjelent újabb miniszteri rendelet azonban ezeket a szerződéseket hatálytalanítja, a malmoknál levő lekötött gabonát, lisztet a Haditermény-társasághoz utalja. Ezek után előáll az a helyzet, hogy éppen, akik leggondosabbak voltak s siettek szükségletüket fedezni, maradnak kenyér és liszt, sőt kenyér és lisztutalvány nélkül. A városok most felterjesztést intéznek a miniszterhez, hogy a törvényhatóságnak biztosított liszten felül, a malmoknál biztosított lisztet is a városnak juttassa és ne a Haditermény Részvénytársaságnak.

A háboru és a középiskolai tanulók. A háboru igen sok középiskolai tanulót szőlított el az iskola padjai közül a harcterre. Nemcsak a nyolcadik osztály növendékei közül is nem egyre mondták ki az „alkalmas“-t. A hadbavonult középiskolai tanulók iskolai végzettségének méltányos biztosítására nézve a kultuszminisztérium most igen üdvösen intézkedett. Magánvizsgát tehetnek azokból az osztályokból, amelyeknek évét a táborban töltötték. A leglényegesebb a nyolcadikosok sora, akikre a katonaságnak szüksége van. Ezekre nézve még a mult iskolai évben intézkedett a minisztérium, hogy az érettségi bizonyítványt azonnali vizsgálat után megkapták. A minisztériumnak ez intézkedését mindenki örömmel fogadja, mert igen sokan az év beszámítása nélkül lemaradnának a tanulmányaikkal. Ujvidéken igen sok középiskolai tanuló van, akik katonai szolgálatot teljesítenek. Valamennyien igen nagy örömmel vetik tudomásul a miniszteri intézkedést, amelynek révén kártpótolva vannak részben a tanulmányi időre vonatkozólag.

Tájékoztató. A városi husárusítás 1916. évi február 10-étől fogva a következőkben felsorolt módokat mellett fog történni: I. A hatósági huszárékekben: Hétfőn: Marhahus, sertés- és zsiradékfélék. Kedden: Zsiradékfélék. Szerdán: Egész napon át sertés- és délutánonként zsiradékfélék. Csütörtökön. Egész napon át marhahus és sertés- és délutánonként zsiradékfélék. Pénteken: töltelek és zsiradékfélék. Szombaton: Egész napon át sertés- és délutánonként zsiradékfélék. Vasárnap: Marhahus, sertés- és délutánonként zsiradékfélék. II. Az Obermüller-féle hentesmühelyben (Zrínyi Ilona ut 10. szám) szerdán, csütörtökön és szombaton délelőtt sertés- és délutánonként a huszárékekben állandóan kaphatók. IV. Aki saját háziszükségletére beszozni való szálonnát, sonkát, esetleg egyéb hús kíván vásárolni vagy pedig élő kihizott sertést kíván venni, jelentkezézzék dr. Tapavicza György városi tanácsnoknál a delutáni hivatalos órák alatt. V. A zsiradékfélék továbbra is csak a bejelentőlap alapján váltott utólványra adhatnak ki. VI. 1) Sertés- és zsiradék, haj, zsír stb. ára: I. rendű (főherpecsénye és karaj) 1 kg. 4 korona 40 fillér II. rendű (comb, nyak) 1 kg. 3 korona 80 fillér. III. rendű (nyelv, vesevelő, borda, has, tőpörtyű, zsirajja) 1 kg. 3 korona 20 fillér. IV. rendű (fej, láb, zsigerek, bőr) 1 kg. 1 korona 60 fillér. Zsír 4 korona. Az olvasztani való haj 1 kg. 4 korona 40 fillér. Az olvasztani való bőrös szalonna 1 kg. 4 korona. Májas hurka és disznósajt 1 kg. 3 korona 60 fillér. Véres hurka 1 kg. 2 korona 60 fillér. Kolbász 1 kg. 4 korona. Beszozni való sonka és szalonna 1 kg. 4 korona. Füstölt szalonna 5 korona 60 fillér. 2.) Marhahus ára: Pecsenyehus 1 kg. 4 korona 20 fillér. I. rendű leveshus 1 kg. 3

korona 80 fillér. II. rendű leveshus 1 kg. 3 50 fillér. Ujvidék, szab. kir. város tanácsa, 1916. évi február hó 8-án. Prof. u. a Béla s. k. polgármester.

Uj találmány a szobrászat terén. Érdekes új találmányt mutat be. Zoltán Tibor szobrász ki városunkba érkezett. Zoltán saját szabadalmazott műveit mutatja be, ugyanis bármely fényték után élethűen készíthetők kőből faragott domboművet. A mű meglepő élethű a szín, amely a kőbe préselve van, mosható a bárkinék és ajándéknak rendkívül alkalmas. Tekintettel, hogy magyar szabadalomról van szó ezen rendkívül szép plasztikus dolgot a n. érdemű közönség b. figyelmébe ajánljuk. Zoltán egy pár napig megrendelések céljából Ujvidéken a Kapamadzsa-féle üzlet kirakatában láthatók.

A makacs baj. Egy népfelkelőről szól az ének, aki a zenekarba került, mikor hadba szöliolták. Bevonulása után hamarosan reumát kapott, a jobb karját fájlalta nagyon.

— Nem tud dobolni, mi? — szól hozzá az orvos, mikor fölveszi a kórházba.

— Nem, főtörzsorvos ur! — feleli feszes haptáiban a népfelkelő.

Vilamos kurákat kap s mikor a gyógy-módnak már mutatkozik meglehetősen a hatása, így biztatja a katonát az orvos:

— Na, mit gondolsz, tud-e majd dobolni? — Nem, főtörzsorvos ur!

— Akkor maradjon még néhány napig. Pár nap múlva újra jelentkezni kell a betegnek.

Na, de most már csak tud végre dobolni? — szól rá meggyőződéssel az orvos.

— Nem! — feleli rendületlenül a katoná. — Ezer mennykő, hát miért nem tud?

— Képtelen vagyok, főtörzsorvos ur!

Ezt mondta a katoná, de akkor már ment is ki a kórházból.

Eladó dughagyma. Felhívom mindazokat akiknek eladó dughagymájuk van, hogy annak mennyiségét mielőbb, de legkésőbb folyó hó 13-ig a városi rendőrkapitányúság 9 számú helyiségében (örmesteri) iroda bejelentésük.

A 8 Órai Újság lapkiadó részvénytársaság az e hó 2-án Budapesten tartott rendkívüli közgyűlésén alapítókegét félmillió koronára emelte fel. A részvénytársaság igazgatóságának tagjaivá megválasztottak: báró Daniel Gábor belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő (elnök), dr. Lukács György belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő (alelnök), dr. Siegescu József egyetemi tanár és országgyűlési képviselő, Zsolnay Miklós főrendiházi tag, Gunszt Miklós, dr. Gerő Vilmos, Székelyhídi Sebásty Dávid és dr. Nadányi Emil. A felügyelő bizottság új tagjaivá megválasztottak: Pfrker János ny. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, Szepesházy Imre országgyűlési képviselő és dr. Pokoly József egyetemi tanár.

Az Apolló szenzácója. A gránátköves asszony büntügyi történet 3 felvonásban, főszereplő: Lilly Beck. A szerelem, amely sok esetben nem más, mint az érzelme család fellobbanása — sokszor okoz mélyeséges tragédiát. Tragedia volt a Radern báró házassága is. Esztendőkkel ezelőtt feleségül vett egy fiatal leányt, akinek ártatlan arca és virágzó szépsége a leggonoszabb és elgaljasabb lelkek csábító ékessége. Egy kalandor szeretője maradt asszonykorában is. Radern szíven sokáig nem hegedt be az a seb, amelyet az asszony ütött rajta. Egy nevelőnőt szerződöttetett, akinek ifjú friss hája, egyszerűsége megnyitotta a szívet. Új szerelem költözött a zaklatott lélekbe, Radern feleségül akarta venni kis leányt nevelőkisasszonyát. Volt felesége meg akarta akadályozni a házasságot. Cinkostársa éppen akkor rabolta el annak a grönönök az ékszerait, akinek lakáj volt. A kalandornak egy gránátköves ékszerit úgy adott át a nevelőnőnek, hogy azt Radern küldi. Az ékszer a nevelőnőt és Radernt keverte gyanuba. A kis leányuk vallomása azonban tisztázta a dolgot, börtönbe juttatta a szélhámospárt és megszerezte a boldogságot újból sokat szenvedett édesapjának.

Két nélkülözhetetlen dolog manapság: az újság és a naptár. Intelligens ember ma már egyiket sem nélkülözheti. Mindkettőt egyszerre szerezheti be, aki 8 koronát postautalványon beküld a Pesti Hírlap kiadóhivatalának (Buda-

pest, V. ker. Vilmos császár ut 78.) Ez összegért megkapja a Pesti Hírlap negyedévi folyamát, 1916. február 1-től április 30-ig és míg a megmaradt készlet tart — egy díszes kiállítás, tartós vászonborítékba kötött, nagy képes, naptár, melynek az egész éven át hasznát látja. A Pesti Hírlap a háborús viszonyok dacára is a legbővebb tartalommal jelenik meg, a Pesti Hírlap Naptára pedig az olvasóközönség minden rétegének igényeit kielégíti. Vann benne minden hónaphoz három rovatot tartalmazó előjegyzésekre. minden hónapra gazdasági, kertészeti és egészségügyi tanácsok, szépirodalmi közlemények, ismeretterjesztő cikkek, vásárolni jegyzéke és sok egyéb tudnivaló, továbbá 16 mélynyomású aktuális kép, 4 színés haditérkép és 40 szövegkötő ábra. Nly pontos térképeket ma egy újságolvasó sem nélkülözhet. Siessen hát, akinek még nincs naptára és rendelje meg a Pesti Hírlapot egy negydevre 8 koronával, mert akkor a kiadóhivatal azonnal ingyen és bérmentve megküldi a Pesti Hírlap Naptárát az 1916-ik évre.

Trónörökös és örmester. Hogy kicsoda bajtársias viszony köti össze a mi haderőnknek minden egyes tagját — beleértve a legmagasabb méltóságokat is — az elmúlt hétnek egyik cseménye legelőnkebben bizonyítja. Öfensége Károly Ferenc József vezérőrnagy, felséges urunk és királyunk trónjának várományosa, legutóbbi karintiai tartozkodása alkalmával meglátogatott egy altisztet, Hummel Vencel 8. vadászszázaléjbeli törzsfővezészt. Hummel a hadsereg legerősebb altisztje, 1866. január 2-án mint önkéntes belépett a hadseregbe és a 12. ulánus ezred 6. századánál nyert beosztást. A hadjáratok vitézül végigküzdvén, 12 év múlva a délkeleti harcoknál találjuk őt. Az okkupáció befejezte után mint zászlóaljkiűrtöst a 8. vadászszázaléjhoz helyezték át, amelynek állományába jelenleg is tartozik. A háború kitörésekor, 69 éve dacára, mint a hadsereg legőregebb altisztje, azonnal a harctérre indult és részt vett egy sereg véres ütközésben. Az ellenség előtt tanusított példaadó és vitéz magatartásáért a gradeki ütközés után az arany vitézségi érmet nyerte el. Most kórházban fekszik és bizonyára életének legszebb napját élte akkor, amidőn a jövőd uralkodó felkereste bteaggyán és meglátogatta őt, az egyszerű örmestert. Ez az emlékezetes látogatás tanuleje annak, hogy melyre együtt érez trónörökösünk a haderő minden egyes tagjával. Öfensége Hummelt hadnaggya nevezte ki. Hatvan évi becsületesszolgálat a után e derék altiszt mint hadnaggy meg nyugállományba. A hadnaggy arany kardbójót a hadsereg-csoport parancsnok adományozta Hummelnek.

F) jegyű	250 - korona	140	métermázsánként
G)	" 260 "	150	"
H)	" 270 "	160	"
I)	" 280 "	170	"
K)	" 290 "	175	"
M)	" 300 "	180	"

C) Terpentinolaj: a) közönséges 400 korona 300 métermázsánként; b) gőzzel lepárolt 450 korona 350 métermázsánként. A kolofonium és terpentinolaj készleteinek bejelentése és átengedése tárgyában hozott a m. kir. miniszteriumnak 4585/915. M. M. számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy mindazok, akik egy métermázsánál több kolofoniumot és terpentinolajat tartanak készletben — kötelesek ezen készleteiket az 1915. december 31. napján volt állapot szerint legkésőbb 1916. február 10-ig a kereskedelemügyi miniszterium ipari műszaki osztályánál (Budapest II. kerület Lánchíd utca 1—3. II. emelet) bejelenteni. Azon vállalatok, amelyek kolofonium és terpentinolaj előállításával foglalkoznak, vagy ezen cikkekkel kereskednek, kötelesek készleteiket minden hónapban a hónap első napján volt állapot szerint legkésőbb mindig 8 napon belül ugyancsak a K. M. ipari műszaki osztályánál bejelenteni. A bejelentőlapok a szegedi kereskedelmi és iparkamarától kaphatók. A készletulajdonosok a fent jelzett anyagokat csakis a katonai igazgatás vagy pedig a K. M. által felhatalmazott személyek vagy vállalatok részére szolgáltatathatják ki, Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala. 1916. évi február hó 4.-én.

Payerle, főkapitány

Gabona- és lisztállítás korlátozása. Mint ismeretes, a kormány rendeletével február elsejétől hatályon kívül helyezte a gabona és liszt szállítására vonatkozó szerződéseket s a készletek feltöltését ezután egyedül a Haditermény Részvénytársaság diszponál. A kibocsátott rendeleten kívül a miniszter táviratban is fölhitva a városok vezetését, hogy akadályozzák meg a gabona és liszt szállítását. Ennek eleget téve a városi hatóságok a gabona és lisztmennyekre beszüntették a szállítási igazolványok kiadását.

Arad rizsavárlása Svajcban. Jelentették, hogy Arad városa 14 vagonon rizst vásárolt Svajcban. Mielőtt azonban ide szállították volna a rizst, megjelent a magyar kormány ama rendelete, amellyel a rizs behozatalát egyedül a Haditermény Részvénytársaság biztosítja. Arad városa előtt az az alternatíva állott, hogy vagy eladja magasabb áron a rizst, vagy átengedi a Haditerménynek. Habár az előbbi megoldás több ezer korona jövedelemhez jutatná a várost, mégis az utóbbit választotta, mert Svajcban bizonyára valamelyik antant államnak továbbtárnák Arad 14 vagonon rizset. Az az osztrák társaság, amely az üzletet közvetítette a város és a svájci cég között, táviratban közölte Araddal, hogy a 14 vagon rizst a beszerzési árnál jóval drágábban tudná eladni. A tanács táviratban közölte az osztrák társasággal, hogy a rizsről nem mond le s ragaszkodik ahhoz, az elhatározásához, hogy azt hozzák be Magyarországra.

A glicerintartalmú szappangyártási gummaradék különféle nyers glicerint, valamint dinamitglicerint feldolgozásra illetve forgalomra hozatala ügyében a szükséges felvilágosítások végett városház 6. szám alatt az érdekeltek haladéktalanul jelentkezzenek.

Vöröskeresztes adományok. Pusick Anna 1 K. Fehér Gyuláné 1 K. Földváry Józsefné 80 f. Boki Magdolna 1 K. Velter Sándorné 1 K. Kopasz Pálné 40 f. Busa György 1 K. Fabrici Pálné 40 f. Simon Györgyné 1 K. Weisz Zsenni 50 f. Fischer Konrad 1 K. Balassa 4 K. Groszinger Károly 2 K. Dr. Brezovsky 3 K. Avramovics N. 1 K. Berger Máriné 30 f. N. N. 70 f. Kiss Antal 2 K. Weinfeld Ignácné 2 K. Szabó Ferencné 1 K. Lóvy Jakab 2 K. Simon Ábrahám 1 K. Dr. Rózsa 2 K. Dietrich Fülöp 1 K. Stark Károlyné 2 K. Fischer Adolf 3 K. Neuman Henrik 2 K. Ábraham Ignácné 140 K. Petrov Angyelnő 1 K. Morvay Miklósné 2 K. Zambert Miklósné 2 K. Császár Gyuláné 1 K. Deák László 32 f. Branschak Barbara 50 f. Blank Julianna 44 f. Galambos Ilona 30 f. Vajda Ida 80 f. Fábán Etel 1 K. Csermakovics Berta 1 K. Fuchs Zsuzsanna 1 K. Maj Jakab 20 f. Szabó Istvánné 1 K. Pribilovszky Antal 1 K. Högenover János 10 f. Derner Ist-

Küldjünk a harctéren didergő katonáinknak

SPIRITOL
sokkal olcsóbb, jobb és
praktikusabb mint bármely
más gyorsfőző.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

SPIRITOL a katoná kalyhája Főz! Melegít!

SPIRITOL a harctéren nélkülözhetetlen.

Vigyázzon a „SPIRITOL” szóra, és az égo kocka védjegyére! Utánzatoktól óvakodjon! Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és minden e szakmába vágó üzletben. Hol kapható nem volna, szállít:

SPIRITOL-FABRIK, Wien III. Steingasse 5.

A gyantáért, kolofoniumért és terpentint követelhető legmagasabb árak. 1916. márc. 31.-ig 1916. ápr. 1.-től kezdődőleg: A) Nyersgyanta (nyersterpentin): a) fáról lekapart gyantá 150 korona 65 métermázsánként; b) csurgatott gyantá 190 korona 105 métermázsánként. B) Kolofonium: a) sötét árú 220 korona 120 métermázsánként; b) világos, tisztított árú, a kereskedelemben szokásos megjelölések szerint:

